

משרד התחבורה
אגף הרישוי
ירושלים

אל: יחידות הרישוי
אגף מערכות מידע
משרד העבודה
משטרת ישראל
רישוי צה"ל

לידיעת: שר התחבורה
המנהל הכללי
סמנכ"ל בכיר תנועה
הנהלת משרד התחבורה
לשכת היועץ המשפטי

י"ט בסיוון התשס"ז - 5.6.07

הוראת נוהל – נהיגה 4/2007

הנדון: תלמיד נהיגה – לימוד נהיגה בדרך ברכב מנועי או הוספת סוג
ברשיון נהיגה וכרטיס תלמיד

1. מבוא:

- א. בתוקף סמכותו לפי סעיפים 13 ו- 70 לפקודת התעבורה, התקין שר התחבורה תקנות בדבר הוראת/הדרכת נהיגה והחובה ללמד לפי תכנית לימודים שנקבעה וסדרי משרדי הרישוי הכרוכים בכך.
- ב. בתקנה 223 נקבע כי מורה נהיגה או מדריך נהיגה אחראים אישית על קיום הוראות התקנות על תלמידיהם בשעת ההוראה.
- ג. בתקנה 235 נקבע גם אופן הוראת הנהיגה באופןו.
- ד. בסעיף 21 לפקודת התעבורה פוטר תלמיד נהיגה המלווה על ידי מורה נהיגה מחובת החזקת רשיון נהיגה.
- ה. בתקנה 3 לתקנות התעבורה נקבע כי כל בקשה לרשיון תוגש בכתב לרשות הרישוי ואם נקבע לבקשה טופס מסוים הבקשה תהיה אך ורק על פי הטופס שנקבע.
- ו. בתקנה 235 נקבע שרשות הרישוי רשאית לקבוע לבית ספר לנהיגה תכנית לימודים וקיימת חובה הן על ביה"ס לנהיגה והן על מורה הנהיגה המוסמך להורות נהיגה לפי התכנית שנקבעה ולענין זה טופס שנקרא "כרטיס תלמיד" שיתאים לדרגה כפי שיפורט בהוראתי זו שיצורף לטופס בקשה לרשיון נהיגה רש/ל/18 חדש הכולל גם בדיקת כושר הראייה וגם בדיקה רפואית.

ז. הוראתי זו נכנסת לתוקף עם הפצתה וכל ההוראות הקודמות בטלות.

2. הביסוס החוקי (מעודכן מרס 2007)

בפקודת התעבורה

13. שר התחבורה יקבע בתקנות הוראות המסדירות מתן רשיון נהיגה, חידושו, צורתו, תנאיו ותקופת תוקפו.

מתלמד

21. מי שנוהג רכב מנועי שעה שהוא לומד נהיגה בהתאם לכללים שנקבעו בתקנות ומלווה מורה או מדריך, או שעה שהוא נבחן בחינת נהיגה ומלווה בוחן שנתמנה על ידי רשות הרישוי אינו זקוק לרשיון נהיגה.

תקנות כלליות:

70. (א) שר התחבורה רשאי להתקין תקנות בענינים אלה:

(19) הפיקוח על הוראת נהיגה והדרכתה, על מורים מדריכים ובתי ספר לנהיגה ועל הכשרתם, בענין החובה ללמד נהיגה לפי תכנית לימודים שנקבעה, וכן בענין הציוד והכלים שישתמשו בהם.

(20) מתן רשיונות להחזקת בתי ספר לנהיגה ולהוראת נהיגה, תקופת תקפם, תנאיהם, והסמכות לבטלם או להתלותם עקב עבירה על התקנות או על תנאי הרשיון, ומתן פטור מחובה לקבל רשיון להוראת נהיגה.

(21) דרכי הגשתן של בקשות, עריכתן של בדיקות ובחינות לשם מתן או חידוש רשיונות נהיגה, רשיונות להוראה ולהחזקת בתי ספר לנהיגה ורשיונות רכב, וסדרי משרד הרישוי הכרוכים בכך.

בתקנות התעבורה

אחריות המלמד נהיגה

223. (א) לא ידריך אדם ולא יורה נהיגה בבית ספר אלא למי שנתמלאו בו הוראות התקנות 221 ו- 222.

(ב) לא ידריך אדם באופן נוע ולא יורה נהיגה באופן נוע אלא אם המדריך או המורה וכן המתלמד, הכל לפי הענין, חובשים קסדת מגן מסוג כאמור בחלק ג' בתוספת השניה.

- (ג) המורה נהיגה ברכב בבית ספר או המדריך אדם בנהיגה אחראי לקיומן של תקנות אלה בשעת ההוראה או ההדרכה.

תכנית לימודים

235. (א) רשות הרישוי רשאית לקבוע לבית ספר תכנית לימודים.
- (ב) קבעה רשות הרישוי תכנית לימודים כאמור, חייב בעל בית ספר וכל מורה מוסמך להורות נהיגה לפי התכנית, אך מותר להם להוסיף על התכנית.

אופן הוראת נהיגה באופנוע

- 235א. (א) הוראת נהיגה מעשית באופנוע תיעשה בשני שלבים.
- (ב) בשלב הראשון ילמד התלמיד שליטה באופנוע כשהלימוד נעשה במגרש שהוכשר לצורך זה או במקום אחר כשאינ בלימוד בו כאמור כדי להפריע או לסכן עוברי דרך ואושר על ידי רשות הרישוי, בסיום שלב זה ייבחן התלמיד בדרך שתורה רשות הרישוי על ידי מורה מוסמך או על ידי המנהל המקצועי של בית הספר שבו הוא לומד.
- (ג) בשלב השני ילמד התלמיד התמצאות בתנועה בדרך, ובלבד שלא ילמד מורה מוסמך תלמיד בשלב השני אלא אם התלמיד עמד בהצלחה בבחינה כאמור בתקנת משנה (ב).
- (ד) הוראת הנהיגה בשלב השני כאמור בתקנת משנה (ג) יכול שתיעשה כשהמורה מלווה עד שלושה תלמידים כאשר המורה והתלמידים נוהגים, כל אחד באופנוע.

3. שלבי לימוד נהיגה וכרטיס תלמיד

- א. מבקש רשיון נהיגה לדרגה A2 (אופנוע עד 125 סמ"ק) הגשת תלמיד למבחן מותנית בקבלת 15 שעורי נהיגה לפחות, בני 40 דקות כל שיעור, כולל מבדק מסכם שיאושר בחתימת מורה הנהיגה, ובחתימת התלמיד (ראה נספח מס' 1).
- ב. (1) מבקש רשיון נהיגה לדרגה A1 (אופנוע שהספק מנועו עד 25 KW (33 כ"ס) שאינו מחזיק ברשיון קודם) הגשת תלמיד למבחן מותנית בקבלת 15 שעורי נהיגה לפחות (40 דקות כל שיעור) כאשר 4 שעורי נהיגה מתוכם חייבים בנהיגה בדרכים שאינן עירוניות ובדרכים הרריות ומפותלות, תוך דגש מיוחד למטרות המסומנות בכוכבית.
- (2) מבקש רשיון נהיגה לדרגה A1 (אופנוע עד 25 KW המחזיק ברשיון מדרגה A2) הגשת תלמיד למבחן מותנית בקבלת 8 שעורי נהיגה לפחות

בני 40 דקות כל שעור כאשר 4 שעורים מתוכם חייבים
בנהיגה בדרכים שאינן עירוניות ובדרכים הרריות ומפותלות,
תוך דגש מיוחד למטרות המסומנות בכוכבית וזאת לאחר
שהוכיח המבקש בקיאות ומיומנות בכל המטרות.

- ג. מבקש רשיון לדרגה A (אופנוע שהספק מנועו עולה על KW25)
למחזיק ברשיון נהיגה מדרגה A1 המבקש רשיון לדרגה A ינתנו 8
שעורי נהיגה חובה לפחות בני 40 דקות כאשר 4 שעורים יוקדשו
לנסיעה בין עירונית ודרכים קשות והרריות ומפותלות, וזאת לאחר
שהוכיח המבקש בקיאות ומיומנות בכל המטרות המסומנות
בכוכבית.
- ד. מבקש רשיון נהיגה לדרגה B (מנועי עד 8 מושבים ומשקל כולל מותר
עד 3,500 ק"ג)
הגשת תלמיד למבחן מותנית בקבלת 28 שעורי נהיגה לפחות בני 40
דקות שחלקם יוקדשו לנסיעה בדרכים שאינן עירוניות, ירידה לשול
וחזרה לכביש, נהיגה בדרכים הרריות ומפותלות על פי כרטיס תלמיד.
- ה. מבקש רשיון לדרגה C1 (מסחרי/עבודה עד 12,000 ק"ג ללא רשיון
קודם)
התלמיד/ה חייבים בקבלת 32 שעורי נהיגה לפחות בני 40 דקות כל
שעור, כולל שיעור מסכם בטרם יבדק אצל המנהל המקצועי,
בחתימת מורה הנהיגה המאשר כי התלמיד קיבל את כמות שעורי
הנהיגה הנדרשים לפחות ובחתימת תלמיד הנהיגה המאשר כי קיבל
את המינימום הנדרש (ראה נספח מס' 1).
- ו. מבקש רשיון לדרגה C1 (מסחרי/עבודה עד 12,000 ק"ג המחזיק
ברשיון דרגה B)
כאשר לתלמיד רשיון נהיגה לדרגה B והוא מבקש רשיון לדרגה C1
יחוייב התלמיד ב – 20 שעורי נהיגה לפחות (זמן שעור 40 דקות)
כאשר יושם דגש על המטרות המסומנות בכוכבית מתוכם חובה 12
שעורי נהיגה בתנאים קשים ומכבידים וזאת לאחר שהוכיח המבקש
מיומנות ובקיאות בשאר המטרות שבכרטיס התלמיד.
- ז. מבקש רשיון נהיגה דרגה C (מסחרי/עבודה מ.כ.מ. עולה על 12,000
ק"ג)
המחזיק ברשיון נהיגה מדרגה C1 ומבקש רשיון לדרגה C, ינתנו 20
שעורי נהיגה מהם 12 חובה לפחות, בנהיגה בתנאים קשים ומשימות
מיוחדות וזאת לאחר שהוכיח המבקש מיומנות ובקיאות בכל
המטרות שבכרטיס התלמיד.
- ח. מבקש רשיון נהיגה דרגה C+E (רכב מורכב או רכב מחובר)
למבקש רשיון נהיגה לדרגה C+E ינתנו 12 שעורי נהיגה חובה בנהיגה
ובתנאים מכבידים וקשים, וזאת לאחר שהוכיח המבקש מיומנות
ובקיאות בכל שאר המטרות שבכרטיס התלמיד.

ט. מבקש רשיון נהיגה לדרגה D (אוטובוס – למחזיק ברשיון לדרגה B) תלמיד/ה המחזיק/ה ברשיון נהיגה דרגה B ומבקש רשיון נהיגה לאוטובוס דרגה D חייב בקבלת 40 שיעורי נהיגה לפחות בני 40 דקות כל שיעור, כולל שיעור מסכם בטרם יבדק אצל המנהל המקצועי, בחתימת מורה הנהיגה המאשר כי התלמיד קיבל את כמות שיעורי הנהיגה הנדרשת לפחות ובחתימת תלמיד הנהיגה המאשר כי קיבל את המינימום הנדרש.

י. מבקש רשיון נהיגה לדרגה D (אוטובוס – למחזיק ברשיון מדרגה C1) כאשר לתלמיד רשיון נהיגה מדרגה C1 והוא מבקש רשיון לדרגה D יחוייב התלמיד ב – 30 שיעורי נהיגה לפחות (זמן שיעור 40 דקות) כאשר יושם דגש על המטרות: נהיגה בתנאים קשים ומכבידים ומשימות מיוחדות וזאת לאחר שהוכיח המבקש מיומנות ובקיאאות בשאר המטרות שבכרטיס התלמיד

יא. להלן מדרג שיעורי הנהיגה

מהם בתנאים מכבידים	מינימום שיעורים	מבקש רשיון לדרגה	מחזיק ברשיון נהיגה קודם ל-
-	15	A2	-
4	15	A1	-
4	8	A1	A2
4	8	A	A1
-	28	B	-
מהם 12 חובה	32	C1	-
מהם 12 חובה	20	C1	B
מהם 12 חובה	20	C	C1
	12	C+E	C
-	40	D	B
-	30	D	C1

4. בקורת ופיקוח

א. המפקחים על בתי ספר לנהיגה במחוזות יערכו בדיקות פתע לבדוק אם אכן כרטיס התלמיד מופעל כחוק עם פירוט שלבי הוראת הנהיגה, חתומים בטופס הן ע"י התלמיד, המורה ובסיכום ע"י המנהל המקצועי של בית הספר.

ב. יש לפעול בצעדים מינהליים נגד כל מורה שאינו פועל כחוק, וכן בצעדים קשים יותר נגד מנהל מקצועי שחתם על הכרטיס מבלי לבחון את התלמיד.

ג. במבחן המעשי יבדוק בוחן הנהיגה אם מתקיימות הוראות אלו.

ד. אין לבצע מבחן אלא כאשר טופס כרטיס התלמיד מצורף וממולא כדין לטופס רש/ל/18 (חדש).

ה. במצורף דוגמאות כרטיס תלמיד בצבעים שונים לפי דרגות רשיונות הנהיגה.

בברכה,

חנן אהרון
רשות הרישוי